

Opdracht

Innovatiewerkplaats EnTranCe

Titel opdracht

Waar staan we voor? In gesprek over duurzaamheid op basis van waarden

Opdrachtgever

Sarah Elbert & Wiebo Lamain

Opdrachtomschrijving

Wat mensen belangrijk vinden is een belangrijke motivator voor gedrag en kan als versterker werken voor gedragsverandering binnen groepen. Als de waarden van anderen daarbij ook nog eens overeenkomen met die van jezelf, geeft dat een gevoel van verbondenheid en onderling begrip. Ook kan het leiden tot een meer open discussie over een nieuw of ingewikkeld onderwerp als mensen eerst zijn bevestigd in hun waarden, in waar ze voor staan.

Om **bewuste** gedragsverandering te stimuleren kan er dus worden aangesloten bij de waarden en identiteit van mensen. Wat mensen belangrijk vinden kan dan als aanknopingspunt dienen om in gesprek te raken met mensen, ook over nieuwe of ingewikkelde thema's waar emoties bij kunnen komen kijken, zoals duurzaamheid en klimaatverandering.

In dit project gaan we hier verder op in: we gaan binnen groepen die in meer of mindere mate waarden met elkaar delen (op wat voor manier dan ook) een aanpak testen waarbij het doel is dat mensen gemotiveerd raken om duurzaam gedrag te gaan vertonen. De aanpak bestaat uit een aantal bijeenkomsten met groepen mensen, waarbij we in gesprek gaan over wat ze belangrijk vinden. We koppelen dit vervolgens aan duurzaamheid (bijvoorbeeld de waarde respect kan geïnterpreteerd worden als respect voor anderen, maar ook voor de wereld om ons heen; en wat betekent dat dan?). Daarna wordt er een visie opgesteld op duurzaam gedrag en wordt er besproken hoe er met elkaar en individueel actie kan worden ondernomen.

De opdracht is om te kijken naar het proces en effecten op motivatie en gedrag, maar ook naar verschillen tussen groepen: hoe kunnen kenmerken van de groep (bijvoorbeeld in de mate waarin waarden overeenkomen en de type waarden) effect hebben op de motivatie en gedrag van de groep? Hierbij kunnen tal van andere vragen worden bedacht.

Wij zijn een innovatieve onderzoeksgroep en binnen de langlopende onderzoekslijn van Energysense voeren we een groot aantal onderzoeksprojecten uit waarmee we zo goed mogelijk proberen aan te sluiten bij de ontwikkelingen en vragen in de samenleving. Ons onderzoeksportfolio is dus continu in beweging. Tussen het moment van het opstellen van een onderzoeksopdracht voor studenten en het moment waarop studenten echt met het onderzoek starten, ligt iets minder dan een half jaar. In die tijd kan er veel veranderen en juist omdat wij sterk gericht zijn op de

Opdracht

Innovatiewerkplaats EnTranCe

ontwikkelingen in en vragen vanuit de samenleving, kiezen we ervoor om samen met de student(en) op het moment dat we in gesprek gaan over de uitvoering van het onderzoek, de opdracht specifiek verder uit te werken.

Wat de opdrachtbeschrijving ook precies zal worden, het onderzoek zal bestaan uit een literatuurstudie, het uitvoeren van een interventie en analyse van vragenlijst en interview data. Hierbij is het wenselijk om ook de energiedata van de deelnemers te verzamelen (binnen Energysense) in de analyse mee te nemen. Energysense is een onderzoeksprogramma van de Hanzehogeschool Groningen over het energiegebruik van huishoudens. Het is een langlopend programma voor onderzoek en innovatie op het gebied van de energietransitie waarmee de verduurzaming van huishoudens wordt gefaciliteerd. We verzamelen gegevens over energiegebruik, maar ook aanvullend worden er vragenlijsten afgenomen om deze gegevens te kunnen interpreteren. We verzamelen deze gegevens omdat we veranderingen in houding, gedrag en energiegebruik van mensen onderzoeken en op die manier nieuwe oplossingen om de energietransitie te versnellen en de samenleving duurzamer te maken, proberen te vinden.

Probleemstelling

Verduurzaming is nodig om de klimaatcrisis op te lossen en een duurzame samenleving vorm te geven. Gesprekken en maatschappelijke discussies over duurzaam gedrag, klimaatverandering en technologische oplossingen vinden regelmatig verhit plaats en kunnen uit de hand lopen, waarbij vaak ook weerstand bestaat. Weerstand tegen verandering, weerstand tegen een specifieke oplossing voor duurzame energie in de buurt of in de achtertuin... Het is daarom zoeken naar methoden om dit gesprek op een constructieve manier te kunnen voeren, want de vraag hoe dit vorm te geven is nog onvolledig beantwoord.

Een suggestie hiervoor is om vanuit (gezamenlijke) waarden en onderling begrip het gesprek aan te gaan, waarbij mensen elkaar onderling kunnen steunen. In combinatie met het opstellen van een gezamenlijke visie die richting en houvast geeft en concrete handelingsperspectieven, is dit een veelbelovende methode gebleken in vooronderzoek, maar dit zal nog in meer groepen moeten worden getest. Ook is het nuttig om de voorwaarden waaronder de methode tot positieve effecten op bijvoorbeeld motivatie en gedrag kan leiden, in kaart te brengen. Omdat mensen sociale wezens zijn en elkaar kunnen steunen en inspireren bij verandering, richten we ons op bewuste verandering van energiegedrag van mensen in betekenisvolle groepen.

Wat vragen wij van studenten?

- *Flexibele werkhouding*
- *Enthousiasme*
- *Leergierigheid, vragen stellen*
- *Initiatief*
- *Analytisch vermogen*

Opdracht

Innovatiewerkplaats EnTranCe

Geschikt voor studenten van de opleiding(en)

SASS; Toegepaste Psychologie

Soort opdracht

Afstudeeropdracht voor 1 á 2 studenten

Periode

Semester 2, februari - juli 2022

Wat zijn we en waar vind je ons?

De Innovatiewerkplaats EnTranCe is de plek waar je als student met docenten, onderzoekers, bedrijfsleven, overheden en/of maatschappelijke organisaties samenwerkt aan complexe vraagstukken. Dit doen wij op de volgende locaties:

- Locatie Proeftuin, Zernikelaan 17
- Locatie Energy Academy Europe, Nijenborgh 6.

Wat bieden we?

- Interessante, actuele en multidisciplinaire onderzoeksopdrachten op het gebied van energietransitie.
- Ruimte voor samenwerking met lectoren, onderzoekers, docenten en het werkveld.
- Begeleiding binnen de innovatiewerkplaats door themacoördinatoren, projectleiders of experts.

Ben je geïnteresseerd?

Neem dan contact op met:

Jacqueline Joosse, Coördinator Innovatiewerkplaats EnTranCe.

T: (050) 595 4708

E: iwpentrance@org.hanze.nl